

niku gwarowym, Dorota Pazio-Włazłowska (Warszawa) zajęła się kwestią odautorskiego wartościowania leksyki aksjologicznej w definicjach podawanych w słownikach rosyjskich (ironiczne cudzysłowy, partykuły typu *jakoby*, *rzekomo* itp.), a Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (Lublin) dokonała przeglądu sposobów operacjonalizacji pojęcia „profilowania” w pracach etnolingwistycznych i zaprojektowała konieczne uściślenia tego pojęcia na użytek dalszych prac badawczych. Problemów szczegółowych dotyczyły referaty Nikołaja Antropowa (Mińsk), który na przykładzie hasła „krynica” w moskiewskim słowniku *Slavjanskie drevnosti* pokazał, że lubelski *Słownik stereotypów i symboli ludowych* przynosi istotnie nowe informacje o słowiańskim JOS (m.in. związku białorusko-polskie), zaś Aleksandra Niewiara (Katowice) przedstawiła propozycję badania kulturowych słów kluczy poprzez analizę ciągów synonimicznych.

Podczas dwóch sesji (25 czerwca) referenci przedstawili analizy dowolnie wybranych pojęć obecnych w języku i kulturze wspólnot narodowych i lokalnych. Marzena Marczevska (Kielce) przedstawiła językowo-kulturowy obraz ZDROWIA w języku polskim; Joanna Szadura (Lublin) mówiła o ŚWIĘCIE i ŚWIĘTOWANIU w polszczyźnie, Ewa Masłowska (Warszawa) o pojęciu

GRZECHU i POKUTY w aspekcie ludowego etosu sprawiedliwości. Olga Frołowa (Moskwa) podzieliła się rozważaniami dotyczącymi zależności pomiędzy leksemami *oduševlennoe/neoduševlennoe* i *živoe/neživoe* w rosyjskim obrazie świata, Ludmiła Fiodorowa (Moskwa) zaprezentowała porównanie francuskich, polskich i rosyjskich idiomów dotyczących GLUPCA, a Stefan Gehrke (Berlin) przedstawił analizę kontrastywną polskiego i niemieckiego współczesnego dyskursu publicznego w kontekście językowego obrazu ŻYDA.

Klamrą spinającą tematycznie wszystkie prezentowane referaty była teoria językowego obrazu świata. I choć referenci przedstawiali (i dyskutowali) analizy semantyki poszczególnych nazw wartości (konceptów), to punkt ciężkości – zgodnie z założeniem projektu badawczego – koncentrował się na zagadnieniach teoretycznych i metodologicznych JOS.

W części zamykającej konferencję swoimi refleksjami dotyczącymi problemów, które stały się przedmiotem zainteresowania zgromadzonych badaczy, podzielił się Jerzy Bartmiński, także goście reprezentujący jednostki naukowe współpracujące w ramach konwersatorium EUROJOS, potwierdzając gotowość dalszego współdziałania.

Joanna Szadura

PRZEDKONGRESOWE POSIEDZENIE
KOMISJI ETNOLINGWISTYCZNEJ MKS
I SEKCJI ETNOLINGWISTYCZNEJ KJ
PAN (PUŁAWY, 24 VI 2013)

Otwarte posiedzenie Komisji Etnolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów i Sekcji Etnolingwistycznej Komitetu Językoznawstwa PAN zostało zorganizowane w Puławach 24 czerwca 2013 roku w czasie międzynarodowej konferencji

naukowej „Teoria językowego obrazu świata i metody jego rekonstrukcji – problem eksplikacji wartości”, połączonej z warsztatami konwersatorium EUROJOS VII. W posiedzeniu wzięło 28 członków obu gremiów oraz uczestnicy konferencji.

Spotkanie poprowadził przewodniczący obydwu gremiów – prof. Jerzy Bartmiński. Sekretarz KE przy MKS i SE KJ PAN – dr Joanna Szadura złożyła sprawozdanie z działalności KE MKS za lata 2008–2013 (druk zob. 25. numer „Etnolingwistyki”, s. 327–328), a Jerzy Bart-

miński zaprezentował 25. numer „Etnolingwistyki”, w którym opublikowano teksty przewidziane do wygłoszenia na XV MKS w Mińsku (20–27 sierpnia 2013), w ramach bloku tematycznego pod nazwą *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów*, tj.: Jerzy Bartmiński i Wojciech Chlebda (Polska, Lublin/Warszawa, Opole), *Problem konceptu bazowego i jego profilowania – na przykładzie polskiego stereotypu EUROPY*, s. 69–96; Elena Rudenko (Belarus’, Minsk), *Kognitivnaja definicija koncepta SVOBODA (po dannym belorusskogo jazyka)*, s. 143–160; Galina Javorska (Ukraina, Kijów), *EVROPA v ukrainskich tekstach (k probleme variatynosti koncepta)*, s. 97–112; Dejan Ajdačić (Serbia, Belgrad / Kijów), *Kollekcija cennostej SVOBODA, RAVENSTVO, BRATSTVO i opirajuščiesja na nee konstrukcii v slavjanskich jazykach*, s. 113–130; Irina Sedakova (Rosija, Moskwa), *Smena cennostnych paradig v Rossii 2011–2012 gg.: Ot čestnosti k SVOBODE*, s. 53–68; Svetlana M. Tolstaja (Rosija, Moskwa), *Russkaja ČEST’ i pol’skij HONOR*, s. 9–22; Elena

L. Berezovič (Rosija, Ekaterinburg), *Kak menjajutsja ocenki cennostej (na primere rus. SAMOLJUBIE)*, s. 181–200.

Głos zabrał również współorganizator XV Kongresu Słowistów w Mińsku – Nikołaj Antropow. Następnie Iwona Bielińska-Gardziel (sekretarz konwersatorium EUROJOS; IS PAN, Warszawa) przedstawiła stan prac prowadzonych w ramach projektu grantowego „Metody analizy JOS w kontekście badań porównawczych”, realizowanego od XII 2012 roku w Instytucie Słowistyki PAN. Przypomniała o współpracy naukowców reprezentujących polskie i zagraniczne instytucje naukowe, przybliżyła zamierzenia projektu oraz harmonogram toczących się i planowanych na kolejne lata prac, zaznaczając, że w mocy pozostaje plan wydania w roku 2015 pięciu osobnych tomików *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów*, które obejmą hasła DOM, PRACĘ, EUROPE, WOLNOŚĆ oraz HONOR/GODNOŚĆ. Tomiki te zostaną opublikowane w Słowistycznym Ośrodku Wydawniczym jako osobna seria wydawnicza pod naczelną redakcją Jerzego Bartmińskiego.

Iwona Bielińska-Gardziel
KONFERENCJA „GWARA I TEKST”
(KRAKÓW, 27–28 IX 2013)

W dniach 27–28 września 2013 roku w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Gwara i tekst”, zorganizowana przez Katedrę Historii Języka i Dialektologii Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Referentami byli naukowcy z kilku krajów: Czech, Polski, Rosji, Ukrainy i Wielkiej Brytanii, reprezentujący różne jednostki naukowe, uniwersyteckie i akademickie.

W ramach zaproponowanego tematu ogólnego uczestnicy konferencji skupili swą uwagę na kilku zagadnieniach szczegółowych: 1. Gwara jako świadectwo języka mówionego; 2. Gwara w perspektywie kultury

oralnej; 3. Tekst gwarowy w przekazie piśmiennym – problemy redakcji, komentarza i opracowania; 4. Gwara w perspektywie kulturoznawczej i etnolingwistycznej; 5. Tekst gwarowy w perspektywie genologicznej; podstawowe gatunki wypowiedzi użytkowych i artystycznych i ich współczesne kontynuacje.

Halina Pelcowa (UMCS) potraktowała tekst gwarowy jako przykład *oral history*, rozpatrując wypowiedź gwarową jako formę przekazu wydarzeń z przeszłości, w której zaznacza się perspektywa etnolingwistyczna i kulturoznawcza. Jerzy Sierociuk (UAM) zajął się gwarą jako odrębnym językiem, pokazując, jak oddziałuje „oralność” środowiska gwarowego na jego język/mowę. Przedmiotem analizy Janiny Labochy (UJ) stały się pamięć i zapomnienie